

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/27/2020
Identifikačné číslo spisu: 5118010200
Dátum vydania rozhodnutia: 18.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5118010200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí 18. mája 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X., pre obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 35Tk/1/2018, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2018, sp. zn. 3To/79/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. S. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 5. septembra 2018, sp. zn. 35Tk/1/2018, bol obvinený uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od 19.00 hod. do 21.00 hod. dňa 31. augusta 2017, pod vplyvom alkoholu po predchádzajúcej slovnej hádke s družkou V. O., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. XX, potom, ako si táto ľahla na pravý bol do postele v spálni rodinného domu č. XX v obci W., okr. Q., v úmysle ju usmrtiť k nej pristúpil a po slovách „.....tak to pôjde inak....“ ju polial po ľavej bočnej časti tela horľavinou obsahujúcou zmes ropných uhľovodíkov a ich derivátov, nachádzajúcich sa v ľahkých ropných destilátoch, napr. v benzínoch, následne zapálil zápalku, ktorú na ňu hodil a keď sa horľavina spoločne so šatstvom vznietila a poškodená začala horieť, stál a bolo mu to smiešne, poškodená vybehla sa uhasiť do sprchy cestou vyzliekajúc horiace oblečenie a po príchode do spálne jej povedal „no vidíš kurva, ako to dopadlo“ a keď poškodená chcela privolať lekársku pomoc, zistila, že vstupné dvere domu sú zamknuté a telefón ukryl so slovami, že žiadne nedostane, tak vošla do spálne a zamkla sa, na druhý deň X. S. pokračoval vo verbálnych útokoch na poškodenú a jej viackrát prišlo zle a odpadla a napokon došlo k privolaniu lekárskej pomoci synom poškodenej, čím poškodenej V. O. spôsobil závažné popáleniny 15 % povrchu tela do II. a - II. b stupňa, až III. stupňa, a to na prednej a vnútornej ploche ľavého ramena vrátane pazuchy, vnútornej a prednej plochy ľavého predlaktia, dolnej časti ľavého

prsníka vrátane bradavky, prednej plochy dolnej časti hrudníka a brucha vľavo, vonkajšej bočnej plochy ľavého stehna vo forme širokého pásu, pravého predlaktia, chrbtovej plochy tela vľavo v rozsahu častí chrbta pod lopatkou a ľavého drieku vo forme širokého pásu až po hranicu lopatky bedrovej kosti vľavo, pričom ide o ťažké poranenia, ktoré bezprostredne ohrozovali činnosť životne dôležitých orgánov hypovolenickým popáleninovým šokom, šokom z bolesti a infekciou hneď po úraze v rozsahu cca do 24 hodín od vzniku popálenín a v dôsledku poškodenia nervového a cievneho systému poškodená viackrát odpadla (kolaps), čo v prípade neposkytnutia lekárskej pomoci mohlo u nej vyústiť do bezprostredného ohrozenia jej života a jej smrti, pričom poranenia si vyžiadali ošetrovania formou dvoch operácií a dlhodobú liečbu v rozsahu nad 12 týždňov aj do 24 týždňov s trvalými následkami - plošné jazvy v koži, resp. deformácie poškodených miest kože.

Okresný súd obvinenému za spáchanie predmetného trestného činu uložil podľa § 145 ods. 2, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere dvadsať rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní tri roky. Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uložil obvinenému povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v mieste svojho pobytu v lehotách určených probačným a mediačným úradníkom. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenej V. O., škodu z titulu bolestného vo výške 3.648,- eur.

Krajský súd v Žiline uznesením z 29. novembra 2018, sp. zn. 3To/79/2018, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolania prokurátora a obvineného X. S., proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 5. septembra 2018, 35Tk/1/2018, pretože boli nedôvodné.

Obvinený podal proti uzneseniu krajského súdu, prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Tatiany Polkovej 14. novembra 2019, dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní zdôraznil, že objektívna stránka trestného činu vraždy je charakterizovaná usmrtením človeka, ktorým sa rozumie spôsobenie cerebrálnej (mozgovej) smrti inému živému človeku, pričom nie je rozhodujúce, aké prostriedky boli na usmrtenie použité a ani to, či išlo o konanie jednorazové (napr. zastrelenie, prebodnutie) alebo o konanie opakujúce sa, resp. dlhodobé (napr. podávanie jedu v malých dávkach). Pri trestnom čine vraždy úmysel páchatel'a, čo aj nepriamo, musí smerovať k usmrteniu človeka, ak by páchatel' konal v úmysle ohroziť alebo poškodiť iný záujem chránený trestným zákonom (napr. ľudské zdravie), pričom jeho konanie by malo za následok smrť človeka, no vo vzťahu k tomuto následku by nebol daný úmysel, nebol by páchatel' trestne zodpovedný za vraždu, vôľa páchatel'a, či už vo forme chcenia alebo uzrozumenia, musí smerovať aj k následku, ktorým je smrť iného človeka, pričom vzťah páchatel'a k následku musí byť aktívny. Zdôraznil potrebu zisťovania motívu konania páchatel'a, ak sa totiž nepodarí z dostupných dôkazov spoľahlivo zistiť, akým motívom (pohnútkou) bol páchatel' k svoju činu vedený, nemožno z toho mechanicky usúdiť na jeho chýbajúci úmysel spôsobiť poškodenému smrteľný následok, pokiaľ je tento úmysel dostatočne zrejмый z okolností a intenzity vykonaného útoku, najmä ak páchatel' použije zbraň spôsobilú iného usmrtiť a útok zámerne vedie proti tým častiam ľudského tela, kde sú uložené orgány dôležité pre život (uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2010, sp. zn. 3 Tdo 1527/2010). Ak po útoku útočníka obeť nezostane mŕtva, podobne ako v prípade dokonanej vraždy, je potrebné z aktívneho vzťahu páchatel'a k spôsobenému následku (smrti iného), (uznesenie najvyššieho súdu ČR z 27. júla 2016, sp. zn. 7 Tdo 543/2016), naisto postaviť, že úmyslom (priamym či nepriamym) páchatel'a bolo poškodeného zabiť. Najvyšší súd ČR judikoval, že záver o úmysle páchatel'a spôsobiť svojím jednaním inému smrť pritom nemožno vyvodiť z konštatovania, že úmyselne vykonal niečo, čo takýto následok mohlo spôsobiť (uznesenie z 23. marca 2016, sp. zn. 3 Tdo 406/2016.) Všeobecne stanovil, že k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu „je potrebné preukázať tiež to, že páchatel' aspoň vedel o možnosti spôsobenia následku tu predpokladaného“ (uznesenie z 10. novembra 2010, sp. zn. 3 Tdo 835/2010). Dôležité tak je, aby páchatel' vedel a bol uzrozumený s tým, že svojím jednaním môže spôsobiť smrť poškodeného. Za súčasného stavu dokazovania konanie obvineného nenaplnilo požiadavku vznesenú v judikatúre, že páchatel' musí vedieť, že konkrétne konanie môže spôsobiť smrť. Spôsobenie smrti musí reálne hroziť a

smrť musí byť ľahko možná, nemôže sa jednať iba o hypotetický prípad, ktorý vo väčšine prípadov nenastane, rovnako ako nenastal v prejednávanej veci. Cieľom obvineného nebolo poškodenú usmrtiť, ale len vystrašiť, ako to nevyplýva zo žiadneho verbálneho prejavu obvineného v čase jeho konania, jeho konanie bolo emotívnym neovládnutím predchádzajúcej verbálnej hádky s poškodenou, bez náznaku priameho alebo nepriameho úmyslu spôsobiť smrť. Súdy nižšieho stupňa ignorovali tiež množstvo horľavej látky, z dôkazov vyplývalo, že obvinený doslova „prskoľ“ smerom na poškodenú cca 1 deci horľavej látky bez cieľového miesta, pričom vo fľaši zostala najmenej polovica horľavej látky, obvinený nevyberal špeciálne miesto na tele poškodenej ani na posteli, na ktorej ležala, aby sa vôbec pokúsil spôsobiť jej smrť. Použitie minimálneho množstva horľavej látky potvrdzuje znalecký posudok, podľa ktorého došlo len k vznieteniu, nie vzplanutiu postele a matracu, na ktorom ležala poškodená. Objektívne skutočnosti vyvracajú právny záver súdov nižšieho stupňa, o čo i len nepriamom úmysle spôsobiť smrť, obvinenému nič nebránilo vyliť na poškodenú celú fľašu horľavej látky. Pokiaľ obvinený nemal úmysel spôsobiť smrť poškodenej, vyvodzovať pokus vraždy iba zo sporných posudzovaných aktov, ktoré mali viesť k pripočítavanému následku je v rozpore s trestnoprávnou doktrínou. V zmysle judikatúry ČR nie je vhodné „vyprázdňovať“ subjektívne zavinenie príliš extenzívnym výkladom nepriameho úmyslu. Pokiaľ existovali dôvodné pochybnosti o závažnejšej verzii konania, v súlade s prezumpciou nevinoty, mali súdy obvineného odsúdiť za menej závažný trestný čin, ako vraždu či pokus o ňu, nemožno klasifikovať každé neposkytnutie pomoci obeti. Poškodená sama konala po čine obvineného aktívne, vyzliekla sa a uhasila horiace oblečenie v sprche. Ďalšia pomoc obvineného poškodenej zodpovedala jeho poznaniu spôsobu poskytnutia pomoci poškodeným pri popálení tela. Dovolateľ tiež vytkol, že závery súdov sú založené na prvotnej výpovedi poškodenej z 2. septembra 2017, získanej v zdravotníckom zariadení v Bratislave - Ružinov, a teda druhý deň po utrpení zranení a záverov znalca MUDr. F. Štullera, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, z ktorého posudku a výpovede vyplýva, že poškodená subjektívne pociťovala dôsledky popálenia z hľadiska bolesti a následkov v priebehu jedného až dvoch dní po utrpení úrazu. Poškodená tak bola vypočítaná v čase, keď z hľadiska zdravotného bola jej schopnosť objektívne vypovedať o podstatných okolnostiach veci značne znížená. Ak by nebola poškodená vypočítaná v čase pociťovania najväčších bolestí a trvania popáleninového šoku, jej výpoveď by bola iná v okolnostiach rozhodujúcich pre posúdenie právnej kvalifikácie jeho konania. Tento záver oprel o skutočnosť, že poškodená v konaní pred súdom odmietla vypovedať a v druhej výpovedi v prípravnom konaní korigovala výpoveď z 2. septembra 2017. Stavu veci a zákonu tak zodpovedá právna kvalifikácia ako trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona alternatívne podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Pri hodnotení rôznych skutkových verzií prípadu je nutné postupovať v súlade so zásadou in dubio pro reo garantovanou v čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a z neho vyplývajúcej zásady prezumpcie nevinoty, premietnutej v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, vo vzťahu ku všetkým tvrdeným okolnostiam. Navrhol, aby dovolací súd na verejnom zasadnutí vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku, § 145 ods. 2, § 38 ods. 2, § 48 ods. 3 písm. b), § 78 ods. 1, § 77 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a § 386 ods. 2 Trestného poriadku a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2018, č. k. 3To/79/2018 - 498, a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nasledujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň navrhol, aby dovolací súd po zrušení dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho uznesenia nechal obvineného vo väzby.

Obvinený v rukou písanom doplnení dovolania opätovne vytkol prítomnosť zavinenia ako subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu vraždy, zo skutkovej vety nie je zrejmá odpoveď či chcel poškodenú postrašiť, alebo jej ublížiť. Vo výroku skutkovej vety je úmysel neakceptovateľne vyjadrený skutkovým dejom, ale právnomu vetou „v úmysle ju usmrtiť“.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokurátorka“), sa vyjadrila tak, že obvinený sa dovolaním domáha revízie skutkových zistení, keď celá jeho argumentácia sa sústreďuje okolo ústredného bodu - hodnotenia dôkazov vo vzťahu k úmyselnému zavineniu. Znak subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pre ktorý bol dovolateľ právoplatne uznaný za

vinného je plne pokrytý vo vzťahu k jeho osobe nasledujúcimi časťami skutkovej vety tak, ako bola ustálená súdmi oboch stupňov na základe vykonaného dokazovania, a to vo forme nepriameho úmyslu. Argumentácia dovolateľa je len formálne deklarovaná ako námietka nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku, aj keď v skutočnosti ide o snahu o revíziu skutkových zistení. Dovolanie navrhla podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), pred vydaním rozhodnutia skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku a nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e), ani písm. f) Trestného poriadku.

Najvyšší súd v prvom rade opakuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejavy stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok a ktoré je preto potrebné odstrániť.

Podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba ešte poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnenému dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak, ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní, v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa citovaného ustanovenia dovolanie z tohto dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha

dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho potom logicky vyplýva, že v rámci neho možno úspešne uplatňovať aj nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov, ale len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Na podklade vyjadreného treba konštatovať, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holandsku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Dovolaateľ vytkol, že závery súdov sú založené na prvotnej výpovedi poškodenej z 2. septembra 2017, získanej v zdravotníckom zariadení v Bratislave - Ružinov, a teda druhý deň po utrpení zranení. V nadväznosti na to poukázal na závery znalca MUDr. F. Štullera, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, z ktorého posudku a výpovede vyplýva, že poškodená subjektívne pociťovala dôsledky popálenín z hľadiska bolesti a uvedomovania si prípadných následkov v priebehu jedného až dvoch dní po utrpení úrazu. Poškodená tak bola vypočítaná v čase, keď z hľadiska zdravotného bola jej schopnosť objektívne vypovedať o podstatných okolnostiach vecí značne znížená. Ak by nebola poškodená vypočítaná v čase, kedy pociťovala najväčšie bolesti a v čase trvania popáleninového šoku, jej výpoveď by bola iná v okolnostiach rozhodujúcich pre posúdenie právnej kvalifikácie jeho konania. Tento záver oprel o skutočnosť, že poškodená v konaní pred súdom odmietla vypovedať a v druhej výpovedi v prípravnom konaní výpoveď z 2. septembra 2017 korigovala.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, založenou na spochybnení výpovede poškodenej z prípravného konania z 2. septembra 2017, ktorý vzhľadom na pociťovanú bolesť v dôsledku popálenín a uvedomovanie si prípadných následkov v priebehu jedného až dvoch dní po úraze podľa tvrdení znalca, usudzoval značné zníženie schopnosti poškodenej objektívne vypovedať o podstatných okolnostiach, dovolací súd zdôrazňuje závery znaleckého posudku MUDr. Františka Štullera, znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, a to nasledovne:

- poškodená utrpela popáleniny II. a až II. b stupňa a popáleniny III. stupňa na prednej vnútornej ploche ľavého ramena vrátane pazuchy, ďalej na vnútornej a prednej ploche ľavého predlaktia, v dolnej časti ľavého prsníka vrátane bradavky, prednej plochy dolnej časti hrudníka a brucha vľavo, vonkajšej bočnej plochy ľavého stehna vo forme širokého pásu, pravého predlaktia a napokon chrbtovej plochy tela vľavo v rozsahu časti chrbta pod lopatkou a ľavého drieku vo forme širokého pásu až po hranicu lopaty bedrovej kosti vľavo,

- poškodenej vznikli popáleniny horením horľavej látky uhľovodíkovej zlúčeniny na báze benzínu, ktorá bola v priamom styku s kožou tela poškodenej v rozsahu popálenín. V prípade vzniku popálenín v danej lokalizácii rozsahu, muselo dôjsť k iniciácii horenia zapálením, napr. zápalkou, zapaľovačom a pod., po spočítaní rozsahu popálenej časti tela bolo zistené, že poškodená mala popálených 15% povrchu tela do stupňa II. a - II. b až III. stupňa, čo je závažná popálenina. Takáto popálenina ihneď po jej vzniku vyžaduje čo najrýchlejšie vyhľadanie špecializovanej lekárskej pomoci, pretože predstavuje akútne ohrozenie činností životne dôležitých orgánov popáleninovým šokom, samotné popálenie daného charakteru sa hojí veľmi zdlhavo, pretože z okrajov popáleniny musia vypúčať nové epitelové a cievne bunky, pokiaľ nie je popáleninou poškodená hlbšia časť kože, pretože tu zaniká možnosť samoobnovenia kože, z tohto dôvodu musí byť vykonaná plastická náhrada kože, buď auto transplantáciou alebo transplantátom z iného človeka prípadne inou náhradou (u poškodenej boli vykonané obidva takéto zákroky),

- popáleniny, ktoré poškodená utrpela sú poranením vyžadujúcim si dlhodobé liečenie, v závislosti od rozsahu potenciálnych komplikácií, môže presiahnuť časový rozsah 12 - 24 týždňov, obvyklý spôsob života poškodenej bol dlhodobo obmedzený intenzívnou bolesťou popálením. Poranenie si vyžiadalo poskytnutie špecializovanej lekárskej pomoci, súčasťou ktorej boli dva operačné zákroky v celkovej anestézii, pri jednej operácii museli z tela poškodenej odobrať časti zdravej kože a tieto premiestňovať do miesta popálenín. Popálenia takého rozsahu pri neposkytnutí pomoci môže vyústiť do smrti v dôsledku tzv. popáleninového šoku. Tým, že sa poškodí koža, dochádza k unikaniu telesných tekutín cez poranené miesto, a to nielen zlúčením vody ale aj albumínu, krvnej bielkoviny, zodpovednej za správne prúdenie krvi v cievach. Poškodenej by nepomohlo nahradenie tekutín pitím, pretože albumín je zodpovedný za správne prúdenie krvi v cievach. Popálenina druhého až tretieho stupňa je poranením, ktoré zanecháva trvalé následky pod obrazom jaziev v koži. V závislosti od formy hojenia, môžu svojou dynamikou spôsobovať aj dlhšie trvajúce bolesti alebo deformácie poškodených miest, jazva spôsobuje tiež určitú formu odporu. Priamy prejav popáleninového šoku boli kolapsy, odpadávanie poškodenej.

- v popálenine kože došlo k vzniku začervenania, potom sa tvorili pľuzgiere a v miestach 3. stupňa popálenia bola koža odumretá,

- znalec tiež vyslovil názor, že poškodená má vyšší prah citlivosti na bolesť, lebo normálny smrteľník by to pri natieraní popálenín takého charakteru bravčovou masťou „nevydržal“.

-

Ďalej dovolací súd poukazuje na ustanovenia jednotlivých dohovorov a medzinárodných záväzkov, týkajúcich sa poškodených, ktorými pravidlami je Slovenská republika viazaná.

Podľa čl. 2 Dohovoru, právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života s výnimkou výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po odsúdení za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

Neexistuje náležitá všeobecne prijatá definícia toho, čo predstavuje „mučenie“. Mučenie je definované, či skôr v hrubých rysoch opísané, ako „úmyselné neľudské zaobchádzanie spôsobujúce veľmi závažné a kruté utrpenie“ (či už fyzické alebo duševné). Zlé zaobchádzanie „musí dosiahnuť minimálnu úroveň závažnosti“. Prahová úroveň závisí od všetkých okolností prípadu (dĺžka trvania, fyzické alebo duševné následky a v niektorých prípadoch pohlavie, vek a zdravotný stav poškodeného, atď.). Faktorom posudzovania rozdielu medzi uvedeným je zvyčajne intenzita zaobchádzania.

V zmysle judikatúry súdu, prvá veta článku 2 ods. 1 ukladá štátu nielen zdržať sa úmyselného a nezákonného pozbavenia života, ale tiež uskutočniť primerané kroky za účelom ochrany života osôb podliehajúcich jeho právomoci. Tento záväzok podľa súdu zahŕňa primárnu povinnosť štátu zabezpečiť právo na život tým, že zavedie účinné trestnoprávne ustanovenia odstraňujúce od páchania trestných činov proti jednotlivcovi a systém orgánov činných v trestnom konaní za účelom prevencie, potlačania a trestania porušení týchto ustanovení. Zároveň môže tento záväzok za určitých okolností prerásť do pozitívnej povinnosti štátnych orgánov uskutočniť preventívne operatívne opatrenia za účelom ochrany osoby, ktorej život je v ohrození z dôvodu trestnej činnosti inej osoby. Majúc na pamäti ťažkosti pri spravovaní súčasnej spoločnosti, nepredvídateľnosť ľudského správania a nutnosť voľby pri stanovovaní priorit a zdrojov, rozsah tohto záväzku je nutné interpretovať tak, aby na štátne orgány nekladol neznesiteľné alebo neprimerané bremeno. Preto nie každé domnelé nebezpečenstvo, hroziace životu, zaväzuje štátne orgány prijať v súlade s Dohovorom konkrétne opatrenia na zabránenie jeho zhmotnenia. Predpokladom vzniku pozitívnej povinnosti je zistenie, že štátne orgány v danom čase vedeli alebo mali vedieť o existencii skutočného a bezprostredného rizika hroziaceho životu konkrétnej fyzickej osoby z dôvodu trestnej činnosti tretej osoby a neprijali v rámci svojich právomocí opatrenia, ktoré by sa odôvodnene zdali byť primeranými na odvrátenie tohto nebezpečenstva.

Charta základných práv Európskej únie upravuje v čl. 1 právo na ľudskú dôstojnosť. Dôstojnosť je v podstate nielen jedným zo základných práv, ale vystihuje aj ich podstatu. Právo na ľudskú dôstojnosť uznáva, že každý ľudský život má hodnotu nezávisle na akýchkoľvek faktoroch (napr. na spoločenskom postavení), pričom táto hodnota je rovnaká u všetkých ľudských bytostí bez ohľadu na ich charakteristiku (pohlavie, rasa, etnický pôvod, vek, zdravotné postihnutie, atď.). Článok 1 zaručuje

právo na život a zakazuje mučenie, otroctvo, trest smrti, eugenické praktiky a klonovanie ľudských bytostí. Všeobecne povedané, mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, krutý a neobvyklý trest, zjavné popretie základných práv či dokonca diskriminácia na základe pohlavia, rasy atď. sa považujú za porušenie ľudskej dôstojnosti.

Toto právo „číslo jedna“, technicky sa vymykajúce akejkoľvek presnej definícii, je nielen právom ako takým, ale predstavuje tiež skutočný základ ostatných, odvodených základných práv. Preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv z roku 1948 popisuje ľudskú dôstojnosť nasledovne:

„...uznanie prirodzenej dôstojnosti a rovnakých neodňateľných práv všetkých členov ľudskej rodiny je základom slobody, spravodlivosti a mieru vo svete“.

Od čias európskej renesancie bola ľudská dôstojnosť vo všetkých obdobiach považovaná za otázku súvisiacu s morálkou

Ochrana obetí trestných činov sa v poslednom čase stala jednou z najvýznamnejších tém v súvislosti s vývojom trestného konania v oblasti legislatívy a praxe. Posilnenie ochrany obetí sa stalo predmetom nastavenia noriem v domácom právnom systéme, ako aj na európskej úrovni. Z pohľadu EÚ sa pozornosť musí upriamiť na dve smernice: smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze.

Výsokou prioritou Európskej únie a jej členských štátov je tak aktívna ochrana obetí trestnej činnosti. Hoci bolo na vnútroštátnej i EÚ úrovni v tejto oblasti prijatých viacero právnych nástrojov a nelegislatívnych opatrení, pričom článok 82(2)(c) Zmluvy o fungovaní EÚ navyše vytvára pre Úniu právny základ na stanovenie minimálnych noriem týkajúcich sa práv poškodených s cieľom uľahčiť vzájomné uznávanie rozsudkov a súdnych rozhodnutí, uvedené nástroje a opatrenia ešte nenadobudli účinnosť a vnútroštátne právne predpisy a politiky v oblasti práv poškodených a úlohy poškodených v trestnom konaní sa medzi jednotlivými členskými štátmi výrazne líšia.

V dokumentoch Európskej únie sú definované predovšetkým nasledovné potreby poškodených:
uznanie a zaobchádzanie s rešpektom
ochrana
podpora
prístup k spravodlivosti
odškodnenie a obnova

Článok 6 Charty stanovuje právo na slobodu a bezpečnosť, vrátane osobnej bezpečnosti, čo môže byť osobitne dôležité v súvislosti s obeťami a poškodenými. V súlade s týmto článkom má každý právo na slobodu a osobnú bezpečnosť.

Práva uvedené v článku 6 sú rovnaké ako práva zaručené v článku 5 EDLP, pričom podľa článku 52 ods. 3 Charty majú rovnaký význam a pôsobnosť. V dôsledku uvedeného sa na ne môžu oprávnené vzťahovať obmedzenia, ktoré však nesmú prekročiť obmedzenia povolené v EDLP v znení článku 5. Ten sa týka najmä práv osôb vo väzbe alebo zatknutých osôb. Pojem „bezpečnosť“ má však rozhodne širší význam a nepochybne sa môže vzťahovať aj na iné osoby, okrem iného na obe trestnej činnosti. Toto právo v uvedenom zmysle sa zjavne odráža aj v Smernici 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SSV (Ú. v. EÚ L 315 z roku 2012, str. 5, ďalej len „Smernica 2012/29/EÚ“). Odôvodnenie 52 preambuly tejto smernice uvádza, že by mali byť k dispozícii opatrenia na ochranu bezpečnosti a dôstojnosti obetí a ich rodinných príslušníkov pred sekundárnou a opakovanou viktimizáciou, zastrašovaním a pred pomstou, ako napríklad predbežné opatrenia, ochranné alebo obmedzujúce príkazy. Táto koncepcia rozpracovaná v článku 18 sa musí zvažovať priamo s komentovaným ustanovením Charty. Povinnosť členských štátov chrániť obeť a ich rodinných príslušníkov pred sekundárnou a opakovanou viktimizáciou, zastrašovaním a pred pomstou sa týka

ochrany pred rizikom citovej alebo psychickej ujmy ako aj fyzickej ochrany.

Práva priznané v článku 6 sa musia rešpektovať predovšetkým vtedy, ak Európsky parlament a Rada Európy prijímajú legislatívne akty v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach na základe článkov 82, 83 a 85 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a to najmä s cieľom vymedziť minimálne spoločné ustanovenia ohľadom kategorizácie trestných činov a trestov, ako aj určitých aspektov procesného práva.

V naznačenej súvislosti dovolací súd poukazuje v prvom rade na skutočnosť, že výpoveď poškodenej z prípravného konania bola vykonaná zákonným spôsobom, a teda ide o procesne použiteľný dôkaz. Taktiež považuje za dôležité zdôrazniť vyššie konštatované práva poškodených na dôstojnosť, bezpečnosť, osobitné zaobchádzanie, právo na uznanie, ochranu pred opätovnou viktimizáciou a ďalšie práva zakotvené medzinárodnými zmluvami. Vzhľadom na vyjadrené považuje najvyšší súd za nevhodnú a nemiestnu námietku obvineného, prostredníctvom ktorej spochybňoval zákonnosť či vierohodnosť výpovede poškodenej práve na argumentácii, že v čase výpovede v prípravnom konaní trpela bolesťami, a to závažnými, život ohrozujúcimi popáleninami, ktoré jej obvinený spôsobil krutým, ponížujúcim a obzvlášť necitlivým a hrubým zaobchádzaním.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je zložené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku nemožno skúmať a meniť.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, t. z. nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (R 47/2014).

V prípade tohto dovolacieho dôvodu je dovolanie určené na nápravu právnych chýb v rozhodnutiach súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo v iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolací súd v prípade tohto dovolacieho dôvodu nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (R 3/2011).

Ani extrémny nesúlads právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku (R 14/2015).

Pokiaľ ide o právo na život, súd pripomenul, že prvá veta článku 2 ods. 1 Dohovoru ukladá štátu nielen zdržať sa úmyselného a nezákonného pozbavenia života, ale tiež uskutočniť primerané kroky za účelom ochrany života osôb podliehajúcich jeho právomoci (pozri rozsudok L.C.B. proti Spojenému kráľovstvu z 9. júna 1998, ods. 36). Tento záväzok zahŕňa primárnu povinnosť štátu zabezpečiť právo na život tým, že zavedie účinné trestnoprávne ustanovenia odstrašujúce od páchania trestných činov proti jednotlivcovi a systém orgánov činných v trestnom konaní za účelom prevencie, potlačania a trestania porušení týchto ustanovení. Zároveň môže tento záväzok za určitých okolností prerásť do pozitívnej povinnosti štátnych orgánov uskutočniť preventívne operatívne opatrenia za účelom ochrany osoby, ktorej život je v ohrození z dôvodu trestnej činnosti inej osoby (pozri rozsudok Osman proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 28. októbra 1998, ods. 115). V prípadoch Kontrová proti Slovenskej republike (pozri rozsudok z 31. mája 2007) a Opuz proti Tureckej republike (rozsudok z 9. júna 2009) berúc do úvahy tento pozitívny záväzok súd rozhodol, že v prípade, ak štátne orgány vedeli alebo mali vedieť o možnom riziku porušenia práv obetí a nevykonali potrebné opatrenia, došlo zo strany štátu k porušeniu článku 2 Dohovoru.

Článok 3 Dohovoru Zákaz mučenia. Nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

Obvinený v dovolaní namietal naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu vraždy podľa § 14 ods. 1, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, a teda že cieľom obvineného nebolo poškodenú usmrtiť, ale vystrašiť, ako to nevyplýva zo žiadneho verbálneho prejavu obvineného v čase jeho konania. Vylúčil úmysel spôsobiť poškodenú smrť a vzhľadom na použité prostriedky a okolnosti spáchania činu aj uzrozenie so spôsobením smrteľného následku podľa § 15 písm. b) Trestného zákona.

Z rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu plynie, že zistené konflikty, osobnostné rysy obvineného a vplyv návykových látok môžu byť činiteľmi, ktoré spôsobujú útok na poškodeného aj v rámci konania „bez motívu“. Ak sa totiž zväžia skutočnosti a spolu s ním i spôsob útoku, jeho silu a miesto na tele poškodenej, ktorý sa nehýbal, nemožno dospieť k záveru, že by páchatel' nebol uzrozený s tým, že prípadne poškodenú usmrtí. V uvedenom prípade teda platí, že ak obvinený banálny konflikt riešil útokom na poškodenú s veľkou intenzitou a prudkosťou, dal tým celkom zreteľne najavo, že je mu ľahostajné, aký následok bude jeho konanie mať, a že môže dôjsť k smrti poškodenej, ktorej mieril na životne dôležité orgány a ktorá sa nebránila. Obvinený tak nepochybne konal v nepriamom úmysle spôsobiť poškodenú smrť.

V súvislosti s odlišnosťou subjektívnej stránky trestného činu vraždy od trestného činu zabitia je potrebné zdôrazniť, že pri druhom trestnom čine je síce konanie zavinené úmyselne, ale následok spôsobný nebanlivostne. Úmyselné zavinenie sa musí pri vražde vzťahovať aj na účinok na hmotnom predmete útoku, aj keď páchatel' si samozrejme nemusí byť úplne presne vedomý detailov, ktoré spôsobí na hmotnom predmete útoku, pretože skutočnosť, že následok, ktorý vyplynul z konania páchatel'a, bol iný, než si páchatel' predstavoval (tzv. omyl v kauzálnom priebehu), páchatel'ovi neprospieva a nevylučuje jeho zavinenie (R 17/2003), môže však vylúčiť úmyselné zavinenie (napr. páchatel' si predstavoval iba účinok na tele poškodenej, ktorý bude sprevádzaný následkom ťažkej ujmy na zdraví, nie smrti), v takom prípade môže ísť o trestný čin zabitia. Pri dokazovaní úmyslu v konaní páchatel'a, pokiaľ ide o okolnosti subjektívneho charakteru, tieto je spravidla možné dokazovať iba nepriamo, z okolností objektívnej povahy, z ktorých sa dá podľa zásad správneho myslenia usudzovať na vnútorný vzťah páchatel'a k porušeniu alebo ohrozeniu záujmov chránených Trestným zákonom.

Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 7 To 6/02 konštatoval, že uzrozenie pri nepriamom úmysle vyjadruje aktívny vôľový vzťah páchatel'a k spôsobeniu následku relevantného pre trestné právo, t. j. predpokladaného (a vyjadreného) v konkrétnom ustanovení Trestného zákona. Uzrozenie páchatel'a v čase činu s možným následkom naznačuje charakter konania páchatel'a, t. j. intenzita útoku, čas jeho trvania, fyzické dispozície poškodenej a páchatel'a, miesto na tele poškodenej, voči ktorému bol útok vedený, početnosť atakov, ako aj správanie sa páchatel'a po čine (ako pomocné hľadisko) a či páchatel'

počítal s konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla následku, ktorý vnímal ako možný, zabrániť. Podľa JR 6/2002, na uzrovanie páchatel'a v čase činu s možným následkom sa v prípade nepriameho úmyslu usudzuje aj zo správania sa páchatel'a po čine - ako pomocného hľadiska.

Z pohľadu zavinenia sa pri trestnom čine vraždy vyžaduje úmysel páchatel'a, hoci len nepriamy. Okolnosti subjektívneho charakteru je možné spravidla dokazovať iba nepriamo, z okolností objektívnej povahy, z ktorých sa dá podľa zásad správneho myslenia usudzovať na vnútorný vzťah páchatel'a k porušeniu alebo ohrozeniu záujmov chránených Trestným zákonom. Preto pri dokazovaní skutočného úmyslu je potrebné vychádzať z vonkajších prejavov trestného činu, teda zo samotného spôsobu konania a ďalších okolností, a to najmä z okolností, za akých k útoku páchatel'a došlo, akým motívom bol vedený, čo útoku predchádzalo, ako bol útok vykonaný a či páchatel' zámerné útočil na také časti tela, kde sú orgány dôležité pre život, aká bola intenzita útoku a pod. (R 19/1969). Pokiaľ páchatel' úmyselne vystaví poškodeného takým podmienkam, v ktorých mu hrozí smrť, musí byť uzrovaný s tým, že následkom takéhoto konania môže byť smrť poškodeného, a preto jeho nepriamy úmysel smeruje k trestnému činu vraždy. Pritom rozdiel medzi priamym a nepriamym úmyslom je v intenzite (kvantite) vôľovej zložky. Pri nepriamom úmysle je zoslabená vôľová zložka. Ide najmä o prípady, kedy páchatel' chce spôsobiť určitý následok, uvedomujúc si, že popri ňom alebo namiesto neho môže spôsobiť iný trestnoprávne relevantný následok.

Obžalovaný konal v nepriamom úmysle tým, že vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobil, bol s tým uzrovaný, pričom v inkriminovanej dobe došlo minimálne k poliatu svedkyne - poškodenej horľavinou, jej zapáleniu následnému konaniu spočívajúcemu v zabránení možnosti odísť z rodinného domu obžalovaného, privolať si rýchlu lekársku pomoc odobratím a demontovaním mobilného telefónu svedkyne - poškodenej, ako i poskytovaniu laickej neodbornej pomoci vo forme natierania svedkyne poškodenej bravčovou masťou, čo napokon len zvyšovalo trýznivé následky samotného poliatia svedkyne - poškodenej horľavinou. Len následný zásah záchranej služby, o ktorom vypovedala samotná svedkyňa - poškodená, ako i svedok Q. O., zabránili nenapraviteľnému následku, strate života svedkyne - poškodenej. X. S. tak chcel preukázateľne spôsobiť určitý následok, uvedomujúc si, že popri ňom alebo namiesto neho môže spôsobiť iný, trestnoprávne relevantný následok. Obvinený sa vyjadril, že chcel obvinenú vystrašiť, na druhej strane však znalec skonštatoval, že obžalovaný vedel rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a konanie ovládať.

V prípade obvineného išlo o tzv. ukončený pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy. Obvinený ukončil celé konanie potrebné na dokonanie trestného činu, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo z objektívnych dôvodov, t. z. že síce polial svedkyňu - poškodenú horľavinou a následne ju zapálil, táto vďaka zasiahnutým orgánom, samo uhaseniu, ale predovšetkým odbornej lekárskej pomoci napokon útok prežila. O ukončený pokus ide vtedy, ak páchatel' vykoná všetko, čo považuje za nevyhnutné k dokonaniu trestného činu, avšak k jeho dokonaniu napriek tomu nedôjde.

Rôzne typy masť sa používajú v domácom ľudovom liečiteľstve, ale nie pri popáleninách druhého až tretieho stupňa. Základom liečby takýchto popálenín e sterilné krytie a zabránenie vzniku infekcií, to znamená, že žiadny domáci produkt, napr. bravčovú masť nemožno považovať za sterilný materiál. Zo súdnolekárskeho hľadiska možno taký spôsob liečby považovať za taký, ktorý poškodenej zvyšoval utrpenie a predlžoval bolesť.

U poškodenej sa jednalo o poškodenie 15% povrchu tela do stupňa II. a až II. b, rôzna hĺbka popáleniny a to miestami až do stupňa III. Z medicínskeho hľadiska išlo o stav vážny, ale nevedol hneď k smrti, stačilo by však, ak by sa k popálenine pridružila infekcia a mohla by zomrieť. V popálenine kože došlo k vzniku začervenania, potom sa tvorili pľuzgiere a v miestach 3. stupňa popálenia bola koža odumretá. Popálenie v niektorých miestach zasahovalo do podkožia, z tohto dôvodu bola porušená celková ochranná bariéra kože, tam kde sa tvorili pľuzgiere a secernovala sa tekutina, takto strácala objem krvi, tekutých zložiek krvi, čím sa krv zahusťovala zhoršovalo sa okysličenie všetkých orgánov a tkanív tela. Koaguláciou vznikla látka telu nevlastná, toxická, cudzia a do tela vnikli nevhodné látky, všetky tieto

podnety podnietili vznik popáleninového šoku. Ak by nedošlo k ošetrovaniu alebo by sa do rany zanesla infekcia produkciou baktérií, ktoré by sa v rane premnožili, v tele by vznikli toxické látky, jedy a tie by už priamo atakovali cievny systém, kardiovaskulárny systém. K smrti nevedlo tiež zasiahnutie lekárov a poskytnutie prvej pomoci. Časový horizont bezprostredného ohrozenia na živote konštatoval tak, že incident sa stal 31. augusta 2017 vo večerných hodinách a na úrazovú ambulanciu nemocnice v Martine bola poškodená prevezená 1. septembra 2017, do tých 24 hodín sa to ešte dalo, ale nad 24 hodín by bol ohrozený jej život. Znalec skonštatoval, že samotné percentuálne vyjadrenie popálenín na tele poškodenej - 15 % samo osebe bezprostredne nebolo smrteľné, ale bezprostredne ju ohrozoval na živote popáleninový šok. Poškodená utrpela popáleniny ohrozujúce činnosť jej životne dôležitých funkcií a život spôsobením poruchy kože a popáleninový šok. V prípade neposkytnutia lekárskej a špecializovanej pomoci by tento stav vyústil do letálneho konca života poškodenej.

MUDr. Stanislav Kollár, znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria skonštatoval, že dovolateľ v čase spáchania činu netrpel duševnou chorobou, rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v čase pred, počas aj po skutku zachované, v plnej miere mohol rozpoznať nebezpečenstvo konania pre spoločnosť a konanie mohol v plnej miere ovládať. Obvinený a poškodená mali pred incidentom konflikt, nejednalo sa o tzv. skrat, inkriminované konanie v úzkom slova zmysle bolo súčasťou pokračujúcej agresie v deň skutku, aj na druhý deň po skutku. Intelektové schopnosti hodnotil v dolnom pásme priemeru až hornom pásme podpriemeru, a teda každá osoba s takýmito intelektovými schopnosťami vie, že keď niekoho poleje benzínom a zapáli, tak môže zomrieť. Dovolateľ najskôr nadával poškodenej, vyhadzoval ju z domu, potom ju sácal, polial a zapálil, neposkytol jej bezprostrednú pomoc, mal jej schovať mobil, na druhý deň družke napriek ťažkým zraneniam nadával, vyhadzoval ju z domu, vyjadril sa, že ju mal hneď „zajebať“, nie len podpáliť. Štandardná reakcia človeka keď niekto horí je, že ho okamžite hasí, ktorej reakcie bol dovolateľ schopný. Keď horí človek aj predmet, štandardná reakcia je hasiť najskôr človeka, až potom predmet. Alkohol dodal konaniu dynamiku, odkryl osobnostnú agresivitu, ovládacie schopnosti neovplyvnil spôsobom, že by neboli plne zachované. Znalec zdôraznil ako podstatnú osobnosť obvineného, dlhodobé konflikty s poškodenou, ak by poškodenú po skutku hasil, mohlo by to byť charakterizované ako pokus o prvú pomoc, dobre motivovaný laický pokus o ošetrovanie bolo tiež potrebie masťou, jednoznačne nesprávnym laickým postupom bolo okamžité neprivolanie lekárskej pomoci tzv. 112. Taktiež nemožno prisvedčiť námietke, že išlo o vystupňovaný afekt, nakoľko túto okolnosť vylučujú závery znaleckého posudku.

Obžalovaný si musel byť vedomý, že svedkyňa - poškodená s mnohými pluzgiermi a značným popálením, navyše keď odpadla, musela byť v stave bezprostredne ohrozujúcom činnosti životne dôležitých orgánov s možnosťou smrti a musel vnímať možnosť smrti svedkyne - poškodenej ako automatické vyústenie a nie ako výnimočnú okolnosť.

Na podklade vyššie uvedeného je nesporné, že nie sú naplnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku, a preto najvyšší súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Jána Kocureka na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.